

### INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISECH, ČLÁNCÍCH A PUBLIKACÍCH

#### SBÍRKA ZÁKONŮ 2011

##### Částka 5 – čís. 12

Vyhláška o stanovení ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů minerální vody v Karviné a vymezení konkrétních ochranných opatření. Týká se zdrojů nacházejících se v obci Karviná, v městských částech Karviná-Lázně Darkov a Karviná-Hranice (katastrální území Darkov, Ráj a Karviná-Město, Moravskoslezský kraj). Vymezení ochranných pásem v kopii katastrální mapy v měřítku 1 : 1 000, respektive v základních mapách České republiky v měřítku 1 : 10 000 a 1 : 50 000, jsou k nahlédnutí na Ministerstvu zdravotnictví, na Magistrátu města Karviné a na Krajském úřadu Moravskoslezského kraje. Účinnost od 15. 2. 2011.

##### Částka 6 – čís. 13

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Hadce u Želivky a stanovení jejich bližších ochranných podmínek. Vyhlášená národní přírodní památka se rozkládá na území Středočeského kraje, v katastrálních územích Bernartice u Dolních Kralovic, Borovsko a Hulice. Orientační grafické znázornění území národní přírodní památky a jejího ochranného pásma je uvedeno v příloze č. 3 k této vyhlášce. Účinnost od 1. 3. 2011.

##### Částka 6 – čís. 14

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Hrabanovská černava a stanovení jejich bližších ochranných podmínek. Národní přírodní památka se rozkládá na území Středočeského kraje, v katastrálním území Lysá nad Labem. Její orientační grafické znázornění je uvedeno v příloze č. 2 k této vyhlášce. Účinnost od 1. 3. 2011.

##### Částka 6 – čís. 15

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Žehuňský rybník a stanovení jejich bližších ochranných podmínek. Národní přírodní památka se rozkládá na území Středočeského kraje, v katastrálních územích Choťovice a Žehuň, její ochranné pásmo na území Středočeského kraje, v katastrálních územích Choťovice, Končice a Žehuň, a na území Kralovhradeckého kraje, v katastrálním území Lovčice u Nového Bydžova. Orientační grafické znázornění národní přírodní památky a jejího ochranného pásma je uvedeno v příloze č. 3 k této vyhlášce. Účinnost od 1. 3. 2011.

##### Částka 6 – čís. 16

Vyhláška, kterou se zrušují některé právní předpisy o vyhlášení zvláště chráněných území. Účinnost od 1. 3. 2011.

##### Částka 6 – čís. 17

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 3. 2011.

##### Částka 7 – čís. 20

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných technických požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů. Změna se týká § 26, ve kterém se slova „§ 24a odst. 2 písm. a), § 24 odst. 3 písm. a)“ nahrazují slovy „§ 24 odst. 2 a 3“. Účinnost od 15. 3. 2011.

##### Částka 8 – čís. 23

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění nařízení vlády č. 229/2007 Sb. Účinnost od 4. 3. 2011.

##### Částka 9 – čís. 24

Vyhláška o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik. Účinnost od 4. 3. 2011.

##### Částka 11 – čís. 31

Zákon, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 18. 2. 2011.

##### Částka 11 – čís. 34

Zákon, kterým se mění zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 20. 7. 2011.

#### SBÍRKA PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

hlavního města Prahy

##### Číslo 1/2011

Obecně závazná vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 32/1998 Sb. hl. m. Prahy, o cenové mapě stavebních pozemků, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 2. 2011.

## VĚSTNÍK VLÁDY

pro orgány krajů a orgány obcí

### Částka 1/2011

Sdělení Ministerstva vnitra o vzniku nové obce Libhošť v Moravskoslezském kraji. Nová obec vznikla s účinností od 1. 1. 2011 oddělením od města Nový Jičín. Sídlo obecního úřadu je na adrese Libhošť 1, 742 57. Výkon přenesené působnosti pro novou obec je do 30. 6. 2011 svěřen Městskému úřadu Nový Jičín.

## VĚSTNÍK MŽP

### Částka 1/2011

Seznam platných právních předpisů, resortních předpisů, metodických pokynů, návodů a sdělení platných v resortu životního prostředí ke dni 1. 1. 2011.

### Částka 2/2011

Seznam správních aktů nahrazovaných integrovaným povolením podle právního stavu k 1. 1. 2011 (sdělení odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence MŽP).

## SPRÁVNÍ PRÁVO

### Číslo 1–2/2011

JUDr. Josef Vedral, Ph.D.: Některé případy používání soukromoprávních institutů ve veřejném právu.

## PRÁVNÍ RÁDCE

### Číslo 2/2011

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.: Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv.

Doc. JUDr. Pavel Mates, CSc.: Právo na informace a ochrana osobních údajů.

## NOVÉ PUBLIKACE

Nakladatelství Academia vydalo publikaci „Retrospektivní přehled územních jednotek a územních celků od roku 1850 do současnosti“ (autor Štěpán Mleziva).

## INFORMACE A STANOVISKA

### SPOLEČNÉ STANOVISKO MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ A MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ ve věci umístění zařízení a staveb pro včelařské účely v nezastavěných územích na lesních nebo zemědělských pozemcích.

#### 1. ÚVOD

Stavební zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, vychází při společné úpravě územního plánování a stavebního řádu z principu, že těžiště uplatňování veřejných zájmů je zakotveno v rámci nástrojů územního plánování, které řeší komplexně a kontinuálně uspořádání území včetně koordinace veřejných a soukromých záměrů, a to zejména výstavby. V návaznosti na to potom dochází k významné liberalizaci povolování staveb na úseku stavebního řádu.

Dne 12. srpna 2009 nabyla účinnosti prováděcí vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, kterou se provádí ustanovení § 169 stavebního zákona. S ohledem na nově upravené, resp. omezené zmocnění Ministerstva zemědělství v § 194 písm. b) stavebního zákona, k vydání právních předpisů upravujících technické požadavky na vodní díla, tato prováděcí vyhláška ke stavebnímu zákonu obsahuje i obecné požadavky na stavby pro zemědělství.

V aplikační praxi se vyskytují problémy při umisťování včelínů a zařízení pro chov včel mimo obec, ve volné přírodě.

#### 2. VYMEZENÍ POJMŮ A DALŠÍ INFORMACE

##### 2. a) Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů:

**Stavbou** se podle ustanovení § 2 odst. 3 stavebního zákona rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.

**Zařízením** se podle ustanovení § 3 odst. 2 stavebního zákona rozumí informační a reklamní panel, tabule, deska či jiná konstrukce a technické zařízení, pokud nejde o stavbu. V pochybnostech, zda se jedná o stavbu nebo zařízení, je určující stanovisko stavebního úřadu.

Podle ustanovení § 18 odst. 5 stavebního zákona lze **umisťovat** v nezastavěném území v souladu s jeho charakterem **stavby nebo zařízení a jiná opatření pouze pro zemědělství**, lesnictví, vodní hospodářství a další v tomto paragrafu vyjmenované. Podle ustanovení § 76 odst. 1 stavebního zákona lze **umisťovat stavby nebo zařízení**, jejich změny, měnit jejich vliv na využití území, nebo měnit využití území a chránit důležité zájmy v území jen na základě **územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak**.

**Územní rozhodnutí** (rozhodnutí o umístění stavby) **ani územní souhlas se nevyžaduje** v případech taxativně vymezených v ustanovení § 79 odst. 3 stavebního zákona. Jedná se o případy staveb a zařízení, které jsou z hlediska územního plánování nevýznamné, nebo o případy, které jsou podrobeny jiným právním předpisům.

**Územní rozhodnutí může být nahrazeno územním souhlasem** v případech stanovených v ustanovení § 96 odst. 2 stavebního zákona za splnění podmínek stanovených v odst. 1 téhož ustanovení. Základním kritériem pro použití územního souhlasu je lokalizace záměru v zastavěném území nebo zastavitelné ploše. Územní souhlas tedy nelze využít v nezastavěném území. Dalším obecným požadavkem je, že se poměry v území v důsledku realizace záměru podstatně nezmění a záměr nevyžaduje nové nároky na dopravní a technickou infrastrukturu. Vylučujícím obecným kritériem je pak uplatnění předpisů o posuzování vlivů záměru z hlediska životního prostředí, u kterých nelze územní souhlas využít.

Stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce nevyžadující pro svoji realizaci stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu jsou vymezeny v ustanovení § 103 stavebního zákona. Podle odst. 1 písm. a) bod **4 stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují stavby pro chovatelství o jednom nadzemním podlaží o zastavěné ploše do 16 m<sup>2</sup> a do 5 m výšky.**

Podle § 2 odst. 2 písm. e) stavebního zákona se rozumí obecnými požadavky na výstavbu též technické požadavky na stavby stanovené prováděcím právním předpisem, kterým je **vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. Stavbou pro zemědělství se pro účely vyhlášky č. 268/2009 Sb., podle § 3 písm. f) rozumí stavba pro hospodářská zvířata, tj. stavba nebo soubor staveb pro zvířata k chovu, výkrmu, práci a jiným hospodářským účelům s výjimkou staveb a zařízení pro včely a ryby.**

## **2. b) Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon):**

**Hospodářskými zvířaty** podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) veterinárního zákona jsou zvířata využívaná převážně k chovu, výkrmu, práci a jiným hospodářským účelům, zejména skot, prasata, ovce, kozy, koně, osli a jejich kříženci, drůbež, běžci, králci, kožešinová zvířata, zvěř ve farmovém chovu, ryby a jiná vodní živočichové a včely.

## **2. c) Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon):**

Podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) plemenářského zákona mezi **vyjmenovaná hospodářská zvířata** mimo jiné patří i plemenné ryby a včely.

## **2. d) Včelařská zařízení podle včelařské terminologie:**

**Včelín** je stavba ze dřeva, cihel nebo jiného materiálu, ve které jsou umístěny úly, veškeré včelařské nářadí a ochranné pomůcky. Součástí včelínu může být i místnost na vytáčení medu. **Včelník** vytváří jednoduché přenosné zařízení složené ze 3 až 5 úlů. Má odklápěcí střechu a odnímatelnou zadní stěnu. Boční stěny jsou připevněny na závěsech (pantech) a lze je rozevřít. Včelník má většinou prkennou střechu opatřenou lepenkou proti dešti. **Včelnice** je místo, kde jsou volně rozestaveny úly na paletách. Na jedné paletě jsou umístěny 3 až 4 úly. Jednotlivé palety by měly být několik metrů od sebe. Je to nejpoužívanější způsob včelaření u profesionálních včelařů. Umožňuje snadné přemístění včelstev na různá kočovná stanoviště.

**Kočovní vůz** je vlastně včelín, který je pevně spojen s podvozkem. Kočovným vozem se můžou převážet včelstva i na větší vzdálenosti.

## **3. ZÁVĚR**

Při tvorbě vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby (dále jen „vyhláška TPS“) a při vymezení pojmu „stavby pro zemědělství“ se vycházelo z toho, že ve vyhlášce budou upraveny pouze základní technické požadavky na stavby pro zemědělství. Jedná se především o požadavky na technické řešení zemědělských staveb ve smyslu šesti základních požadavků na vlastnosti staveb, tj. mechanickou odolnost a stabilitu, uživatelskou bezpečnost, vnitřní prostředí, ochranu zdraví a životního prostředí.

Kromě technických požadavků na stavby pro hlavní druhy hospodářských zvířat jsou ve vyhlášce obsaženy požadavky na stavby pro posklizňovou úpravu a skladování produktů rostlinné výroby, stavby pro skladování minerálních hnojiv a přípravků na ochranu rostlin. Specifické požadavky na stavby a zařízení pro včely a ryby nejsou ve vyhlášce řešeny.

Základní pojmy uvedené v ustanovení § 3 vyhlášky TPS slouží pouze pro účely této vyhlášky. Proto z pojmu uvedeného v ustanovení § 3 písm. f) bodu 1. nelze dovozovat, že by včely a ryby nebyly hospodářskými zvířaty. Ustanovení nesleduje vyčlenění některých zvířat ze skupiny hospodářských zvířat ale upravuje základní technické požadavky na vlastnosti staveb pouze pro vybraná hospodářská zvířata. To, že se včely a ryby nepochybně považují za hospodářská zvířata, je doloženo zákonem o veterinární péči a plemenářským zákonem.

Podle ustanovení § 18 odst. 5 stavebního zákona lze v nezastavěném území v souladu s jeho charakterem umístit stavby, zařízení a jiná opatření pouze pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny a další, pokud územní plán v konkrétních plochách tento výčet neomezí. Z toho vyplývá, že včelařská zařízení lze v nezastavěném území umístit, není-li územním plánem stanoveno jinak. Omezení územním plánem by se pravděpodobně spíš výjimečně mohlo týkat včelínu (stavby), ne včelníku, včelnice nebo kočovného vozu.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) bod 4 stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují stavby pro chovatelství o jednom nadzemním podlaží o zastavěné ploše do 16 m<sup>2</sup> a do 5 m výšky.

V případě včelařských zařízení podle včelařské terminologie se převážně z hlediska územního plánování a rozhodování jedná o nevýznamná, často mobilní (přenosná) zařízení, která nejsou stavbou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 stavebního zákona, ani zařízením ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 stavebního zákona a nevyžadují proto územní rozhodnutí, ani stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu. Vzhledem k rozmanitosti případů nelze stanovit jednoznačnou hranici mezi stavbou a věcí, která se za stavbu nepovažuje. V každém jednotlivém případě záleží vždy na posouzení příslušného stavebního úřadu.

Ing. Marcela Pavlová  
ředitelka odboru stavebního řádu MMR

Ing. Jiří Pondělíček, Ph.D.  
ředitel odboru státní správy lesů, myslivosti a rybařství MZe

V Praze dne 17. 2. 2011

## **VYUŽÍVÁNÍ ZÁLOŽNÍCH ZDROJŮ PRO VYTÁPĚNÍ A OHŘEV TEPLÉ VODY**

(stanovisko odboru stavebního řádu MMR ze dne 10. 1. 2011, čj. 34516/10-82, 493/2011-82)

Ustanovení § 77 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, upravuje práva a povinnosti odběratele tepelné energie. V § 77 odst. 4 a 5 energetického zákona je stanoveno:

*(4) Odběratel může provozovat vlastní náhradní či jiný zdroj, který je propojen s rozvodným zařízením, jakož i dodávat do tohoto zařízení tepelnou energii, pouze po písemné dohodě s držitelem licence na rozvod tepelné energie.*

*(5) Změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění může být provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů ochrany životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí. Veškeré vyvolané jednorázové náklady na provedení těchto změn a rovněž takové náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení uhradí ten, kdo změnu nebo odpojení od rozvodného tepelného zařízení požaduje.*

Stavební řízení upravuje § 109 až § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Stavební řízení je řízením o žádosti (je zahájeno dnem, kdy žádost došla místně příslušnému stavebnímu úřadu) a stavební úřad je vázán návrhem stavebníka.

Účastníky stavebního řízení vymezuje stavební zákon v § 109 odchýlně od obecně právní úpravy, tj. odchýlně od ustanovení § 27 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.). Kromě stavebníka jsou jimi pouze osoby mající k dotčeným pozemkům a stavbám právo vlastnické nebo právo odpovídající věcnému břemenu, a dále osoby mající k sousedním pozemkům a stavbám, právo vlastnické nebo právo odpovídající věcnému břemenu, může-li být toto právo navrhovanou stavbou přímo dotčeno. Nelze dovodit, že by držitel licence na rozvod tepelné energie náleželo postavení účastníka stavebního řízení na základě § 77 odst. 5 energetického zákona z důvodu držení licence na rozvod tepelné energie. Smyslem případného účastenství (tzn., že jsou splněny požadavky § 109 stavebního zákona) vlastníka popř. provozovatele rozvodného tepelného zařízení je ochrana jeho věcných práv k nemovitosti (rozvodného tepelného zařízení) nikoli ochrana jeho podnikatelských záměrů.

Podobně je tomu i v případě písemné dohody s držitelem licence na rozvod tepelné energie podle § 77 odst. 4 energetického zákona. V tomto odstavci je jednoznačně stanoveno, že se musí jednat o provozování náhradního či jiného zdroje odběratele, který je propojen s rozvodným zařízením. Podle § 2 odst. 2 písm. c) bod 10. energetického zákona se rozvodným tepelným zařízením rozumí zařízení pro dopravu tepelné energie tvořené tepelnými sítěmi, předávacími stanicemi a domovními předávacími stanicemi, přičemž odběrné tepelné zařízení není součástí rozvodného tepelného zařízení. Odběrným tepelným zařízením zařízení se podle § 2 odst. 2 písm. c) bod 8. energetického zákona rozumí zařízení připojené na zdroj či rozvod tepelné energie určené pro vnitřní rozvod a spotřebu tepelné energie v objektu nebo jeho části, případně v souboru objektů odběratele.

Jestliže stavební úřad obdrží žádost o povolení záložního zdroje pro vytápění a ohřev teplé vody, rozhoduje o tomto záložním zdroji, nemůže rozhodovat nad rámec žádosti. Ve výroku stavebního povolení pak musí být přesně a jednoznačně uvedeno, co je předmětem povolení. Podle § 115 odst. 1 stavebního zákona stanoví stavební úřad ve stavebním povolení podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání. Na základě pravomocného stavebního povolení může stavebník stavbu provést.

Dokončenou stavbu, která vyžadovala vydání stavebního povolení lze užívat pouze na základě oznámení stavebnímu úřadu nebo kolaudačního souhlasu (§ 119 stavebního zákona). Jestliže byla stavba povolena jako záložní zdroj pro vytápění a ohřev teplé vody, musí být i její užívání poleno pouze jako záložní zdroj pro vytápění a ohřev teplé vody.

Dále je v § 126 odst. 1 stavebního zákona stanoveno, že stavbu lze užívat jen k účelu vymezenému zejména v kolaudačním rozhodnutí, v ohlášení stavby, ve veřejnoprávní smlouvě, v certifikátu autorizovaného inspektora, ve stavebním povolení, v oznámení o užívání stavby nebo v kolaudačním souhlasu. Pokud není stavba užívána v souladu s vymezeným účelem, jedná se o protiprávní jednání, za které může být udělena pokuta do výše 500 000,- Kč [§ 178 odst. 1 písm. h) a i) a § 180 odst. 1 písm. h) a i) stavebního zákona].

Za účelem zjištění, zda je stavba užívána jen k povolenému účelu a stanoveným způsobem, je stavební úřad oprávněn vykonat na stavbě kontrolní prohlídku (§ 132 až § 134 stavebního zákona). Pokud stavební úřad zjistí, že stavba není užívána v souladu s vymezeným účelem, vyzve vlastníka stavby, aby ve stanovené lhůtě zjednal nápravu. Nebude-li výzvě ve stanovené lhůtě vyhověno, vydá stavební úřad rozhodnutí, kterým zjednaní nápravy nařídí. Z nesplnění výzvy může být udělena pokuta do výše 200 000,- Kč (§ 178 odst. 2 a § 180 odst. 2 stavebního zákona).

## **VÝMĚNA PLYNOVÉHO KOTLE**

(ze sdělení odboru stavebního řádu MMR ze dne 19. 1. 2011, čj. 30803/10-82)

Výměnu plynového kotle za nový, při které nedochází ke změně paliva, k zásahům do stavebních konstrukcí (včetně komínu) ani do technických instalací, je možné považovat za udržovací práce. Podle § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, nevyžadují udržovací práce, jejichž provedení nemůže negativně ovlivnit zdraví osob, požární bezpečnost, stabilitu a vzhled stavby, životní prostředí a bezpečnost při užívání a nejde o udržovací práce na stavbě, která je kulturní památkou, ohlášení ani stavební povolení. Všechny ostatní udržovací práce, které nejsou uvedeny v § 103 odst. 1 písm. e) stavebního zákona vyžadují podle § 104 odst. 2 písm. p) stavebního zákona ohlášení.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), zařazuje v § 4 zdroje znečišťování ovzduší do různých kategorií. Podle § 4 odst. 5 se spalovací zdroje zařazují podle tepelného příkonu nebo výkonu do těchto kategorií:

- a) zvláště velké spalovací zdroje, kterými jsou zdroje znečišťování o jmenovitém tepelném příkonu 50 MW a vyšším bez přihlídnutí ke jmenovitému tepelnému výkonu,
- b) velké spalovací zdroje, kterými jsou zdroje znečišťování o jmenovitém tepelném výkonu vyšším než 5 MW do 50 MW nespádající pod písmeno a),
- c) střední spalovací zdroje, kterými jsou zdroje znečišťování o jmenovitém tepelném výkonu od 0,2 MW do 5 MW včetně,
- d) malé spalovací zdroje, kterými jsou zdroje znečišťování o jmenovitém tepelném výkonu nižším než 0,2 MW.

Podle § 17 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší vydává příslušný orgán ochrany ovzduší stanoviska a povolení k řízením podle zvláštního právního předpisu (tj. podle stavebního zákona), která obsahují podmínky ochrany ovzduší. Jsou jimi:

- a) stanoviska k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci v průběhu jejího pořizování,
- b) závazná stanoviska k umístění staveb zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů,
- c) povolení staveb zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů a k jejich změnám,
- d) povolení k uvedení zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů do zkušebního i trvalého provozu.

Z ustanovení § 17 a § 4 zákona o ochraně ovzduší vyplývá, že pokud má plynový kotel jmenovitý tepelný výkon nižší než 0,2 MW, jedná se o malý zdroj znečištění, k jehož umístění popř. povolení orgán ochrany ovzduší nevydává stanovisko ani povolení.

Formy povolování staveb, jejich změn (nástavby, přístavby, stavební úpravy), zařízení, terénních úprav a udržovacích prací upravuje stavební zákon v části čtvrté (§ 103 až §118). V § 103 stavebního zákona je uveden výčet staveb, terénních úprav, zařízení a udržovacích prací, které pro své provedení nevyžadují stavební povolení ani ohlášení. Ustanovení § 104 stavebního zákona obsahuje výčet jednoduchých staveb, terénních úprav, zařízení a udržovacích prací, které vyžadují ohlášení. Pokud stavbu nebo její změnu nelze zařadit do § 103 ani § 104 stavebního zákona, pak vyžaduje její provedení stavební povolení.

#### **OSAZENÍ KLIMATIZAČNÍ JEDNOTKY NA OBVODOVÉ STĚNĚ BUDOVY (BYTOVÉHO DOMU S JEDNOTKAMI)**

(stanovisko odboru stavebního řádu MMR ze dne 12. 1. 2011, čj. 33785/10-82)

Instalace klimatizační jednotky na obvodové stěně bytového domu je ve smyslu § 2 odst. 5 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, stavební úpravou.

Aplikace ust. § 103 odst. 1 písm. h) stavebního zákona (stavební úpravy, které nevyžadují povolení ani ohlášení), je možná pouze tehdy, pokud se stavebními úpravami nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, pokud stavební úpravy nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí a jejich provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost.

Ustanovení § 104 odst. 2 písm. n) stavebního zákona (stavební úpravy, které vyžadují ohlášení), lze použít pouze pro stavební úpravy pro změny v užívání části stavby, kterými se nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se její vzhled a nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí. Na instalaci klimatizační jednotky na obvodovou stěnu bytového domu toto ustanovení použít nelze, neboť se nemění užívání části stavby.

Pokud návrh na instalaci klimatizační jednotky na obvodové stěně bytového domu nespĺňuje všechny podmínky § 103 odst. 1 písm. h) stavebního zákona, vyžaduje vydání stavebního povolení.

Vzhledem k tomu, že je na trhu velké množství klimatizačních jednotek, které se liší svými technickými parametry, rozměry a hmotnostmi, a vzhledem k tomu, že konstrukční systémy staveb mohou být různé (stěnový systém, skelet), nelze stanovit jednotný postup a příslušný stavební úřad musí posuzovat každý konkrétní případ samostatně.

Způsob rozhodování o společných částech domu upravuje § 11 zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů. Podle § 11 odst. 5 zákona o vlastnictví bytů, je k přijetí usnesení o změně účelu užívání stavby a o změně stavby zapotřebí souhlasu všech vlastníků jednotek; jde-li o modernizaci, rekonstrukci, stavební úpravy a opravy společných částí domu, jimiž se nemění vnitřní uspořádání domu a zároveň velikost spoluvlastnických podílů na společných částech domu, postačuje souhlas tříčtvrtinové většiny všech vlastníků jednotek.

Společnými částmi domu se podle § 2 písm. g) zákona o vlastnictví bytů rozumí části domu určené pro společné užívání, zejména základy, střecha, hlavní svíslé a vodorovné konstrukce, vchody, schodiště, chodby, balkóny, terasy, prádelny, sušárny, kočárkárny, kotelny, komíny, výměníky tepla, rozvody tepla, rozvody teplé a studené vody, kanalizace, plynu, elektřiny, vzduchotechniky, výtahy, hromosvody, společné antény, a to i když jsou umístěny mimo dům; dále se za společné části domu považují příslušenství domu (například drobné stavby) a společná zařízení domu (například vybavení společné prádelny).

Obvodová stěna bytového domu je ve smyslu § 2 písm. g) zákona o vlastnictví bytů společnou částí domu a instalaci klimatizační jednotky na ni se nemění vnitřní uspořádání domu ani velikost spoluvlastnických podílů na společných částech domu, a proto postačuje souhlas tříčtvrtinové většiny všech vlastníků jednotek.

Podle § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona připojí stavebník k žádosti o stavební povolení doklady prokazující jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření anebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě, pokud stavební úřad nemůže existenci takového práva ověřit v katastru nemovitostí. Klimatizační jednotka je technickým zařízením stavby, je její součástí. Pokud stavební úřad vede stavební řízení, jehož

předmětem jsou stavební úpravy spočívající v instalaci klimatizační jednotky na obvodovou stěnu budovy, a klimatizační jednotka přesahuje na sousední pozemek, musí stavební úřad tuto skutečnost zkoumat, tj. stavebník musí k žádosti doložit doklady ve smyslu § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona.

### PROKÁZÁNÍ VLASTNICKÉHO PRÁVA

(sdělení odboru stavebního řádu MMR ze dne 19. 1. 2011, čj. 29713/10-82)

K dotazu, zda se občanský zákoník vztahuje i na společenství vlastníků a zda je možno uskutečnit „revitalizaci“ se souhlasem tří čtvrtin všech vlastníků bylo sděleno:

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, upravuje majetkové vztahy fyzických a právnických osob, majetkové vztahy mezi těmito osobami a státem, jakož i vztahy vyplývající z práva na ochranu osob, pokud tyto občanskoprávní vztahy neupravují jiné zákony. Takovým jiným zákonem je například zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů). Podle § 1 zákona o vlastnictví bytů upravuje tento zákon spoluvlastnictví budovy, u něhož spoluvlastník budovy je vlastníkem bytu nebo nebytového prostoru jako prostorově vymezené části budovy a zároveň podílovým spoluvlastníkem společných částí budovy, a dále upravuje vznik spoluvlastnictví budovy, práva a povinnosti vlastníků bytů a nebytových prostorů, jejich vzájemné vztahy, spoluvlastnictví společných částí budovy a některá práva a povinnosti stavebníků při výstavbě bytů a nebytových prostorů v budově ve spoluvlastnictví podle tohoto zákona.

Vzhledem k tomu, že zákon o vlastnictví bytů upravuje způsob rozhodování o změně účelu užívání stavby i o změně stavby, nelze ve smyslu § 1 odst. 2 občanského zákoníku uplatnit § 139 odst. 2 občanského zákoníku (upravující způsob rozhodování o společné věci v případě podílového spoluvlastnictví).

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), nedefinuje pojem „revitalizace“ a ani jej nepoužívá. V § 2 odst. 3 stavebního zákona je definován pojem „stavba“:

*„Stavbou se rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání. Dočasná stavba je stavba, u které stavební úřad předem omezí dobu jejího trvání. Stavba, která slouží reklamním účelům, je stavba pro reklamu.“*

a v § 2 odst. 5 je definován pojem „změna dokončené stavby“:

„Změnou dokončené stavby je

- nástavba, kterou se stavba zvyšuje,
- přístavba, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou,
- stavební úprava, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby; za stavební úpravu se považuje též zateplení pláště stavby.“

Způsob hlasování společenství vlastníků jednotek v případě změny účelu užívání stavby a změny dokončené stavby upravuje § 11 odst. 5 zákona o vlastnictví bytů takto:

*„K přijetí usnesení o změně účelu užívání stavby<sup>6)</sup> a o změně stavby<sup>7)</sup> je zapotřebí souhlasu všech vlastníků jednotek. Jde-li o modernizaci, rekonstrukci, stavební úpravy<sup>7a)</sup> a opravy společných částí domu, jimiž se nemění vnitřní uspořádání domu a zároveň velikost spoluvlastnických podílů na společných částech domu, postačuje souhlas tříčtvrtinové většiny všech vlastníků jednotek. Ustanovení zvláštních právních předpisů<sup>7)</sup> tím nejsou dotčena.“* Přičemž poznámky pod čarou č. 6, 7 a 7a jsou odkazy na stavební zákon.

První věta § 11 odst. 5 zákona o vlastnictví bytů se vztahuje na změny účelu užívání stavby a na změny stavby, tj. nástavby, přístavby a stavební úpravy, a podmiňuje přijetí usnesení souhlasem všech vlastníků jednotek. Druhá věta pak připouští za splnění určitých podmínek (nemění se vnitřní uspořádání domu a zároveň velikost spoluvlastnických podílů na společných částech domu) pro stavební úpravy společných částí domu odchylné řešení – souhlas tříčtvrtinové většiny všech vlastníků jednotek.

## BEZBARIÉROVÉ UŽÍVÁNÍ STAVEB

### DÁLKOVÉ OVLÁDÁNÍ AKUSTICKÉHO VEDENÍ A INFORMACÍ PRO OSOBY SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM

(Ing. Petr Novák, odbor stavebního řádu MMR)

Ztráta zraku nebo jeho závažná porucha způsobuje zásadní omezení vnímání informací potřebných k samostatnému pohybu ve všech možných prostředích.

Vzhledem k dobrým uživatelským vlastnostem akustických orientačních a informačních opatření se v České republice zařízení pro akustické vedení a informace začala instalovat již v první polovině 90. let minulého století. Nejprve se jednalo o jednoduchá elektromechanická zařízení, která byla v trvalém provozu. Postupně se tato zařízení nahradila digitálními systémy a vyvinul se způsob jejich dálkového ovládní.

V současné době systém dálkového ovládní funguje na principu elektronických kódovaných signálů. Pro tento účel Český telekomunikační úřad vyhradil frekvenci 86,790 MHz a to jednotně pro celé území České republiky. Na jedné straně systému je vysílačka povelů, kterou vlastní osoba se zrakovým postižením a na straně druhé je akustické zařízení s přijímačem povelů. Dálkové ovládní musí být zajištěno ze vzdálenosti nejméně 40 m.

Vysílačka povelů je buď samostatné zařízení nebo může být integrována do horního dílu bílé hole. Vysílačka vždy obsahuje 6 typů povelů.

### **Pro novostavby a změny dokončených staveb platí, že:**

- Určené budovy musí mít nad vchodem umístěn zvukový majáček. Povel č. 1 se aktivuje informace o názvu stavby, například „Magistrát hlavního města Prahy“. Dále povel č. 2 se aktivuje stručný popis interiéru nebo popis trasy k informační přepážce.
- Eskalátorové soustavy (popřípadě i jednotlivý eskalátor) musí mít nad vstupní hranou umístěn obdobný zvukový majáček. Povel č. 2 se aktivuje informace o aktuálním režimu jednotlivých pohyblivých pásů v rámci této eskalátorové soustavy, například „Pravý eskalátor jede nahoru, prostřední stojí a levý jede dolů“.
- Pevně schodiště do podchodů a na lávky musí mít rovněž zvukový majáček. Typickou situací je podchod v železniční stanici. Povel č. 1 se aktivuje informace pro ty, kdo vystupují z podchodu na nástupiště, například „Třetí nástupiště, železniční stanice Praha hlavní nádraží“. Dále povel č. 2 se aktivuje informace pro ty, kdo naopak vstupují z nástupiště do tohoto podchodu, například „Po sestoupení do podchodu vpravo je přístup k druhému a prvnímu nástupišti a dále do odbavovací haly. Po sestoupení do podchodu vlevo je přístup k nástupišti čtyři až sedm“. V podchodu pražského metra se povel č. 1 použije obdobně, například „Výstup na Zenklovu ulici, tramvaje směr Kobylisy a Ďáblice“. Povel č. 2 se zpravidla nenavrhuje.
- Světelně řízené přechody pro chodce musí mít akustickou signalizaci pro nevidomé. Signál pro chodce se znamením „Stůj!“ je vyjádřen akustickým signálem o kmitočtu přibližně 1,5 Hz. Signál pro chodce se znamením „Volno“ je vyjádřen akustickým signálem o kmitočtu přibližně 8 Hz. Tato signalizace může být v trvalém provozu, popřípadě ji lze aktivovat povel č. 5. Tyto principy s určitými specifiky platí také pro světelně řízené železniční přejezdy.
- Informace pro orientaci veřejnosti, jako jsou zejména aktuální odjezdy spojů, se vybavují hlasovým výstupem pro osoby se zrakovým postižením. Toto specifické rozhraní se aktivuje povel č. 6.
- Vozidla městské hromadné dopravy mají vně pláště vozidla zvukový majáček. Povel č. 3 se aktivuje informace o čísle a směru jízdy vozidla, například „Linka 22 směr Bílá Hora“. Dále povel č. 4 se aktivuje samoobslužné otevírání dveří. U některých vozidel se tímto povel aktivuje pouze upozornění pro řidiče o požadavku na centrální otevření takto ovládaných dveří.

Současně pro zvukové majáčky platí, že obsahují úvodní trylek a hlasovou frázi. Úvodní trylek pro úrovnový vstup je typu „I-Á“, pro schody a bezbariérové rampy je typu „BRLM“ a pro eskalátory je typu „CINK“. Odezva akustického zařízení může být zpožděna o 1 až 3 sekundy tak, aby byly slyšet alespoň úvodní trylky všech majáčků v dosahu vysílačky. Proto trylek musí být o třetinu hlasitější než hlasová fráze. Hlasová fráze má být slyšet až v bezprostřední blízkosti příslušného majáčku. Formulace hlasové fráze musí respektovat zásady prostorové orientace osob se zrakovým postižením.

Přijímač povelů se vždy připojuje k řídicí jednotce eskalátorové soustavy, světelně řízené křižovatky, informačního systému pro orientaci veřejnosti nebo vozidla městské hromadné dopravy. Proto akustické zařízení poskytuje aktuální informace v reálném čase.

V České republice je provozováno více než 3 000 stacionárních majáčků. Z toho nejhustší síť je v rámci poboček České pošty, kde je v provozu přibližně 400 majáčků. Rovněž pražské metro a mnoho železničních stanic a zastávek je vybaveno těmito majáčky. Dále je tento systém nainstalován v 21 městech na téměř všech vozidlech městské hromadné dopravy. Pro úplnost je třeba doplnit, že zcela mimo tento systém se hlasová signalizace ještě instaluje do výtahů.

Takto komplexní systém akustického vedení a informací je celosvětově unikátním řešením sloužícím k vyrovnání handicapu osob se zrakovým postižením v každodenním životě. O zkušenosti České republiky v této oblasti je velký zájem i v zahraničí.

Další informace, fotografická zobrazení a zvukové soubory jsou na internetové adrese „<http://www.sons.cz/docs/bariery>“.

### **POŽADAVKY NA BEZBARIÉROVÉ UŽÍVÁNÍ SCHODIŠTĚ – VZTAH NORMY A VYHLÁŠEK**

(ze stanoviska odboru stavebního řádu MMR ze dne 6. 1. 2011, čj. 41486/2011-82)

K dotazu z praxe, který se týkal aplikace vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, zaujal odbor stavebního řádu MMR následující stanovisko:

#### **a/ obecně**

Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky definuje v ustanovení § 4 českou technickou normu jako dokument schválený pověřenou právníkou osobou a stanoví, že česká technická norma není obecně závazná. Z toho vyplývá, že není určena obecná povinnost jejího dodržování. Taková povinnost však může vyplynout z jiného právního předpisu.

Vyhláškou č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby (dále jen „vyhláška o TPS“), je stanovena povinnost dodržování normových hodnot příslušných norem indikativním způsobem, to znamená, že jiné postupy, které těmto požadavkům prokazatelně také vyhoví, nejsou vyloučeny.

Technické požadavky na schodiště jsou upraveny v § 22 a 23 vyhlášky o TPS. Některé technické požadavky jsou ponechány na normových hodnotách. Předmětnou normou je ČSN 73 4130 Schodiště a šikmé rampy – Základní požadavky.

Pro schodiště v bezbariérově užívaných stavbách platí § 4 odst. 1, § 6 odst. 2, § 10 odst. 1 a § 12 odst. 1 vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb (dále jen „bezbariérová vyhláška“), resp. názvně vždy bod 2. přílohy č. 1 k této vyhlášce.

#### **b/ k jednotlivým dotazům**

Požadavek na průchodnou šířku schodišťového ramene stanoví § 22 odst. 8 vyhlášky o TPS. K tomu uvádíme, že pro průchodnou šířku schodišťového ramene se za normové hodnoty považují čl. 6.6.1 až 6.6.5 normy ČSN 73 4130. Dodržení těchto článků se považuje za dodržení ustanovení vyhlášky.

Bezbariérová vyhláška nestanoví žádný zvláštní požadavek na průchodnou šířku schodišťového ramene. Čl. 6.6.6 normy ČSN 73 4130 však obsahuje požadavek pro bezbariérově užívané stavby, kde průchodná šířka B schodišťového ramene musí být nejméně 1 500 mm, u ramene šikmé rampy nejméně 1 500 mm. První část tohoto článku, týkající se schodiště v bezbariérově užívaných stavbách je platná a bezbariérová vyhláška ji nečiní závaznou. Druhá část článku, týkající se rampy, aplikuje bod 2.1.1 přílohy č. 3 k bezbariérové vyhlášce.

Pro schodiště ve stavbách občanského vybavení platí § 6 odst. 2 bezbariérové vyhlášky a pro schodiště ve stavbách pro výkon práce platí § 12 odst. 1 bezbariérové vyhlášky. Technické požadavky na schodiště k oběma paragrafům jsou obsaženy v bodu 2 přílohy č. 1 k této vyhlášce. Tato ustanovení mimo jiné stanoví, že přístup do všech prostorů musí být zajištěn schodišti a souběžně vedenými bezbariérovými rampami nebo výtahy. Z toho aplikačně vyplývá, že pokud je v této stavbě schodiště, musí být doplněno buď bezbariérovou rampou nebo výtahem.

Je třeba upozornit, že článek 4.2. normy ČSN 73 4130 – Třídění podle funkce a provozního využití, je pouze definicí schodišť a jejich rozčlenění podle druhů, v rámci provozního využití.

Pro schodiště ve stavbách bytových domů platí již zmíněné obecné požadavky uvedené ve vyhlášce o TPS a požadavky § 10 odst. 1 bezbariérové vyhlášky a její přílohy č.1 bodu 2.

Bod 2.0.1 přílohy č. 1 k bezbariérové vyhlášce stanoví, že bezbariérově se řeší hlavní a přiměřeně úniková a ostatní schodiště.

Požadavky na hlavní schodiště musí být splněny v plném rozsahu. Pro úniková a ostatní schodiště platí zejména body 2.2.1 a 2.2.2 a částečně bod 2.1.3 přílohy č. 1 k bezbariérové vyhlášce. Body 2.0.2, 2.1.1 a 2.1.2 této přílohy se aplikují s ohledem na konkrétní účel schodiště.

*Přílohu Stavebně správní praxe sestavila:  
Ing. arch. Marcela Smolová  
MMR*